

Ineke Mastenbroek: Verantwoording afleggen hoort erbij

In september 2007 is Ineke Mastenbroek aan de slag gegaan bij Agrico, een coöperatie van ruim duizend aardappeltelers. In december volgde ze Kees van Arendonk op en werd ze de nieuwe algemeen directeur.

Linda de Bie

Voor haar functie bij de coöperatie van aardappeltelers werkte ze 24 jaar lang bij Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaizaad en pootgoed van landbouwgewassen, oftewel NAK. Ze begon hier direct na het behalen van haar PhD in de Verenigde Staten en haar studie plantenveredeling aan de Universiteit van Wageningen. Ze groeide al snel door naar regiodirecteur tot uiteindelijk technisch directeur. Ondanks dat Mastenbroek maar bij één organisatie werkzaam is geweest, heeft ze meer dan voldoende ervaring. Ze heeft in de periode bij NAK een fusie meegemaakt, vervolgens de organisatie gecentraliseerd, de commerciële dochter NAK AGRO en werkzaamheden van de Plantenziektkundige Dienst geïntegreerd in de NAK-activiteiten. Totdat deze baan voorbij kwam, de functie van algemeen directeur van de coöperatie Agrico, die kon ze niet laten schieten. Ze hoefde niet aan de coöperatieve onderneming te wennen, ze is namelijk ook commissaris bij Rabobank Flevoland. “En NAK is een private instelling, maar voert wel een publieke taak uit”, verklaart ze. “Ik ben gewend om een boerenbelang te dienen.”

INTERNATIONALISERING

Als algemeen directeur is Mastenbroek verantwoordelijk voor de dochterondernemingen, deelnemingen, algemene en financiële zaken en de leden. Aan de dochterondernemingen die gevestigd zijn in onder andere Frankrijk, Schotland, Polen en Italië is te merken dat internationalisering ook bij deze coöperatie een rol speelt. De aardappelteelt verliest in Nederland areaal aan bijvoorbeeld natuur, woningbouw en industrie. Maar volgens Mastenbroek zal de (poot)aardappelteelt hier niet verdwijnen. “We hebben hier tenslotte de infrastructuur, het juiste klimaat en de kennis. Agrico Research en de introductie van nieuwe rassen brengen natuurlijk wel hoge kosten met zich mee. Bij teruglopend areaal in Nederland is het daarom van belang de positie van

de rassen in het buitenland te versterken. De productie bij genoemde dochters is gericht op de thuismarkt, daar komt nu de productie ten behoeve van de export bij. Dit is wel een lastige coöperatieve discussie”, beaamt Mastenbroek. “Je moet goed aan je leden uitleggen dat de buitenlandse activiteiten nodig zijn om je marktmacht te behouden.”

‘Naast technische ondersteuning, hebben jongere leden óók behoefte aan een hoge servicegraad’

JONGEREN

Mastenbroek heeft de bestuurlijke veranderingen die in 2006 zijn doorgevoerd niet meegemaakt. Er is nu sprake van een raad van beheer, een ledenraad en een 2-koppige directie die tevens de functie van bestuur vervult. Maar het afgelopen jaar is er wel een jongerenraad opgezet. “Dit lag al in de week. Maar door de veranderingen in de agrarische sector is dit nu een goede manier om uit te vinden wat de leden van de toekomst nodig hebben en verstevig je de binding met de leden”, legt ze uit. “We hebben een goede start gemaakt, er zijn 18 personen in de jongerenraad benoemd uit alle sectoren.” Voor Agrico zijn dat de sectoren pootgoed en consumptieaardappelen (inclusief biologische aardappelen en fritesindustrie). “De jongerendag die in mei dit jaar plaats vond, gaf direct al interessante stof”, geeft Mastenbroek aan. “Je zou denken dat jongeren zakelijker zijn en daardoor minder behoefte hebben aan de buitendienst die op het erf komt en technische ondersteuning biedt. Dit bleek juist niet zo te zijn! En naast technische ondersteuning, hebben jongere leden óók behoefte aan een hoge servicegraad.”

LEDENVOORDEEL

Agrico is op dit moment op zoek om meerwaarde voor leden vorm te geven. Volgens Mastenbroek is er op dit moment weinig verschil tussen leden en niet-leden. “Er zijn vanuit het verleden nog ledencertificaten, wat voor de coöperatie vermogen is. Alleen bij de uitbetaling wordt het voor een tweede maal belast, wat natuurlijk niet gewenst is. Waar we naar toe willen is dat leden niet alleen een goede uitbetalingsprijs krijgen, maar dat ze ook iets van het renderend vermogen terugzien.” Er wordt nu naar een geschikte oplossing gezocht, meer kan er helaas nog niet over gezegd worden.

VOORDELEN

Het werken met leden ervaart Mastenbroek als een genoegen.

“Ik ben tenslotte ook gewend om met boeren en een sterke binding te maken te hebben. Dat je verantwoording moet afleggen vind ik erbij horen, ik vind het zelfs leuk om te doen! Laat mij maar voor een zaal met boeren staan”, legt ze overtuigend uit. “We hebben bij Agrico prettige discussies met de leden, ook over strategische aangelegenheden, waarbij we als directie het voortouw nemen. De raad van beheer is, naast toezichthouder, voor ons een goed klankbord. Zo ook de ledenraad. Het geeft ons extra steun om de onderneming te leiden. Je runt de coöperatie als een commercieel bedrijf, maar dan voor de leden. Bij een coöperatie is het contact met de leden dan ook erg belangrijk. Je voelt ook een beetje dat de coöperatie van hun is. Vooral op technische bijeenkomsten voel je die betrokkenheid nog eens.” ■